

NIESTRAWNY (30) *ai*

W pisowni rozłącznej (18), *w łącznej* (12).

e oraz a jasne.

comp niestrawni(e)jszy (3).

sg m N niestrawny (3). ◇ *G* niestrawn(e)go (2). ◇ *D* niestrawnému (1). ◇ *f N* niestrawn(a) (3).

◇ *G* niestrawn(e)j (1). ◇ *A* niestrawną (2). ◇ *n N* niestrawn(e) (4). ◇ *G* niestrawn(e)go (1). ◇ *pl N subst* niestrawn(e), niestrawnniejsz(e) (8). ◇ *G* niestrawnych (2). ◇ *D* niestrawnym (1). ◇ *A subst* niestrawn(e) (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w.; poza tym bez cytatu s.v. trawić.

1. *Trudny do (s)trawienia (o pokarmach); alienus a stomacho, cacostomachos, cruditate afferens, parum obsequens stomacho cibus Cn* (27) : Mięso niedzwiedzie dla wielkiej lipkości nie strawne bardzo i jest y zle tuczy *FalZioł* IV 13c; bo Czołnek zagrzewa y trawi czo iest nie strawnego w człowieczym żołądku. *FalZioł* IV 46b, III 22a, 23b, IV 2a, 5b, V 42v; wszelka rzecz w żywocie nie strawna obracza się w flegmę *GlabGad* Hv; Czemu mięso drobno z lekane iest nie strawne. *GlabGad* H3v; Czemu iaycza ribie to iest ykra, dłużej nie wweię y nie strawniejszy fę niż łame ryby. *GlabGad* Iv, H2v, H8, Iv, L2v.

W przeciwstawieniu: »ku strawieniu powolny ... niestrawny« (1): w różnych też potrawach różna iest natura, iedne są miękkie a ku strawieniu powolne, drugie twarde y nie strawne. *GlabGad* F6.

W porównaniach (2): y ci/ ktorzi biorą na się wiele rozmaitych wrzędow/ tedy abo ich używają iako surowych a niestrawnych pokarmow [*tanquam crudis minimeque concoctis*]/ ielli powinności fwey dożyć nieczynią/ a iey omieszkać/ albo mdłą siłą swoje/ ielli wrzędowi fwemu y powinności fwey na wzem dożyć czynić zechcą. *ModrzBaz* 45; *WujNT* 848.

Wyrażenia: »pokarm niestrawny« = *cibus concoctus* *Modrz* [szyk 3:1] (4): *FalZioł* I 80b; Iako z drew mokric(h) wietłzi dim wzgorę pochodzi, tak też zpokarmo(w) nie strawnych pari wielgie pochodzą *GlabGad* F6; *ModrzBaz* 45; *WujNT* 848.

»rzeczy niestrawne« (1): Czemu nie ktore niewiały zwłaszcza brzemienne mają chęć ku rzeczom nie strawnym lako iest węgle/ glina/ ryby surowe. *GlabGad* G3v.

»wilgota, wilgość, wilgotność niestrawna« [szyk 5:1] (4:1:1): Wtore iż w takiej pracy członki ciągną w się wilgotę nie fthrawną od pokarmu. *GlabGad* K4, C7v, G3v, G4v, K4v, K7.

Szeregi: »gruby, (a) niestrawny« (3): Włótność Miodunki pożywanej w iedzeniu s pothrawami wwelela fercze/ y pokarm gruby a niestrawny: trawi *FalZioł* I 80b; *GlabGad* G3v, G4v.

»surowy a niestrawny« (1): *ModrzBaz* 45 cf *W porównaniach*.

»twardy i niestrawny« (1): *GlabGad* F6 cf *W przeciwstawieniu*.

»zły, (a, i) niestrawny« (3): Iaycza miękko iedz y to iedno żółtki, Twarde złe, nie strawne. *FalZioł* V 64; a tak ona karmia zostawży w świeżości a będąc opuszczona zagnije się, y obracza w wilgoti złe y nie strawne, z ktorich rozmaite choroby przichodzą. *GlabGad* K4v, K7.

2. *Źle trawiący* (3) :

Wyrażenie: »niestrawny żołądek« (2): *FalZioł* III 10b; [*cieplice*] Pomogą tedy Niewiáftam bárzo wilgotnym/ fluxowi owému łmrodliwému/ przez pendent ciekącému/ kroftam/ liſzáióm/ wrzodóm załkórném/ dełcenfóm/ bołeniu członków/ niełtráwnému żołądkowi *Oczko* [40].

Szereg: »zły a niestrawny« (1): iż ludzie w ktorich iełt zła krew á nie łtrawna połpolicie biali á bładzi bywaią. *GlabGad* H4v.

Synonim: 1. surowy.

Cf **NIESTRAWIONY, STRAWNY**

AKtt